

**СЪСТОЯНИЕ И ПРОБЛЕМИ НА СЪВРЕМЕННОТО БЪЛГАРСКО
ВОЕННО ПРАВОСЪДИЕ**

Докладчик:

капитан **Пламен Йорданов Петков**
военен следовател във
Военно-окръжна прокуратура – Варна
Студент II курс
специалност „Национална сигурност и отбрана”

2010

След 1989 г. в развитието на българското общество и държава настъпиха радикални промени и противоречиви процеси от социален, икономически, политически, военен, правов характер. Ново, актуално значение придобиха въпросите, отнасящи се до развитието на България като правова държава, неотклонно спазване на законността и установения правов ред в страната, обезпечаването и гарантирането на конституционните права и свободи на гражданите. Членството на България в НАТО и интегрирането ѝ в Европейския съюз се очертаха като основни външнополитически приоритети.

Военната организация на държавата, независимо от своята специфика, е органична и иманентна част на обществото. В днешно време, когато е особено актуален проблемът с постоянно увеличаващия се ръст на престъпността вътре в страната, транснационалната организирана престъпност и международния тероризъм, ролята на престъпността в армията като опасен дестабилизиращ фактор е особено важна. Като дестабилизиращ фактор, военната престъпност оказва крайно отрицателно въздействие не само върху въоръжените сили, но и върху държавата и нейните институти.

Произтичащите в страната преобразования вследствие демократичните промени доведоха до кардинални промени в българската съдебна система. В днешно време около правосъдието, включително и военното правосъдие, както и пътищата за неговото развитие са предмет на разгърнати широки дискусии, не само в научните и правоприлагащите среди, но и сред широката общественост. Спецификата на въоръжените сили и носенето на военната служба като особен вид държавна служба обуславят юрисдикцията на военните съдилища като специализирани съдилища, влизащи в общата правосъдна система.

Военните съдилища осъществяват правосъдието в българските въоръжени сили и военизираните ведомства. Те не образуват самостоятелен и обособен клон на съдебната власт, а заедно с районните, окръжните и апелативните съдилища влизат в системата на съдилищата от общата юрисдикция възглавявана от Върховния касационен съд. Също така съществуването на военни съдилища в България не противоречи на международното право и международноправните стандарти. Според точка 5 от Основните принципи за независимостта на съдебните органи, приети от Седмия конгрес на ООН на 06.09.1985г., утвърдени с резолюция на Генералната асамблея на ООН № 40/32 от 29.11.1985 г. всеки има право да бъде съден от обикновен съд или от съдилища, установени съобразно правните процедури. Не трябва да се създават съдилища, които не са установени в съответствие с правните процедури и имащи за цел замяната на компетенциите на обикновените съдилища или съдебните органи.

През 2003 г. въпросът за дейността и съдопроизводството на военните съдилища е разглеждан от Постоянния комитет на Съвета на Европа по правата на човека в Страсбург. В издадения на 16.06.2003 г. Меморандум за съдопроизводството във военните съдилища¹, за резултата на обсъжданията, при

---

¹ Court Proceedings before military Courts. Secretariat memorandum prepared by the Directorate General of Human Rights – DG II.

http://www.coe.int/t/e/human_rights/cddh/3_committees/01.%20steering%20committee%20for%20human%20rights%20%28cddh%29/04.%20working%20documents/2003/2003_015AddIII_en.asp > 09:00, 03.03.2010.

които е анализирана практиката на Европейския съд по правата на човека е направен извод за това, че съществуването и функционирането на военни съдилища в държавите-страни по Европейската конвенция за защита на правата на човека само по себе си не противоречи на задълженията на тези държави в случаите, когато съдопроизводството във военните съдилища съответства на изискванията на чл. 5, 6 и 14 от Конвенцията. Отбелязано е, че окомплектованият със военнослужещи военен съд също се явява независим и безпристрастен съд, ако съдиите са обезпечени от закона, способите за тяхното назначаване и наличие на гаранции против натиск върху съда отвън са същите като при всички други съдии в съответствие с действащото законодателство, а съдопроизводството се осъществява в общ за всички съдилища ред. Посочено е че като аспекти според Европейският съд по правата на човека, които могат да предизвикат съмнение в независимостта на военните съдии се явява например тяхната принадлежност към въоръжените сили и е даден пример, че още един недостатък по отношение на независимостта на военния съдия и в частност в Турция е това, че ”той по своето положение в йерархията на военните длъжности е подчинен на висшестоящия военен командир и/или командира на съответните войскове части. Той не е по никакъв начин освободен от зависимостта от посочените лица”².

Съгласно чл. 117 на Конституцията на Република България съдебната власт защитава правата и законните интереси на гражданите, юридическите лица и държавата. Военните съдилища са включени в системата на съдилищата от общата юрисдикция и са постоянно действащи за мирно и военно време съгласно чл. 119 от Конституцията и чл. 61 от ЗСВ. Военната прокуратура е включена в състава на българската прокуратура и също влиза в съдебната власт. Съгласно чл. 126 от Конституцията структурата на прокуратурата е в съответствие с тази на съдилищата.

Законът за съдебната власт конкретизира елементите на съдебната система и според чл. 61 съдилищата в Република България са районни, окръжни, административни, военни, апелативни, Върховен касационен съд и Върховен административен съд. Съгласно чл. 63, ал. 1 от ЗСВ военните съдилища разглеждат делата като първа инстанция. Военно-апелативният съд разглежда като втора инстанция обжалваните актове по дела на военните съдилища. Върховният касационен съд е касационна инстанция по отношение актовете на военно-апелативния съд.

Съдебната власт, касаеща военното правосъдие е тризвенева и триинстанционна – военни съдилища, които са приравнени на окръжните съдилища – разглеждат делата като първа инстанция. В момента в Република България има 5 военни съдилища – Софийски военен съд, Пловдивски военен съд, Варненски военен съд, Сливенски военен съд и Плевенски военен съд. Военните съдилища действат на териториален признак.

---

² Пак там. Също Case of SAHINER v. TURKEY, 25/09/01.

<<http://cmiskp.echr.coe.int/tkp197/view.asp?item=1&portal=hbkm&action=html&highlight=CASE%20%7C%20OF%20%7C%20SAHINER%20%7C%20v.%20%7C%20TURKEY&sessionid=47920655&skin=hudoc-en>> 11:15, 03.03.2010.

За извършените престъпления от военнослужещи и от полицейски служители в чужбина по време на мисия компетентен е Софийският военен съд.

Второто звено е Военно-апелативният съд, който е със седалище София. Той се явява въззивна инстанция по наказателните дела от общ характер на военните съдилища и касационна инстанция по отношение на наказателните от административен характер дела на военните съдилища. Трето звено е Върховният касационен съд, който разглежда като касационна инстанция наказателните дела от общ характер по делата на военно-апелативния съд.

Анализът на формирането и развитието военното правосъдие като специализирана юрисдикция показва, че то е важен елемент в системата на правосъдните органи, целящ да гарантира нормално протичане на обществените и служебни отношения във въоръжените сили. Под специализиран съд следва да се разбира държавен орган осъществяващ съдебна власт и притежаващ изключителна компетентност (подведомственост, подсъдност) при разглеждане на определени категории дела.

Целесъобразността от функционирането на военните съдилища като специализирани съдилища в системата на съдилищата от общата юрисдикция е обусловена от редица фактори, които могат да способстват за подобряването на българското правосъдие. Основните от тях са, че се подобрява достъпността до правосъдие, повишава се качеството на произнесените съдебни актове, понеже делата се разглеждат от квалифицирани магистрати, които са запознати със спецификата на военната служба и са се специализирали при разглеждането на тази категория дела. Водещото е че като военнослужещи военните магистрати, притежаващи професионални знания за военната служба и въоръжените сили са способни квалифицирано да разглеждат наказателни дела. Отсъствието на професионални знания и военна подготовка във военните съдии, прокурори и следователи може да доведе до необективност и грешки при разглеждането на делата.

Военните съдилища като специализирани съдилища следва да се разграничават от извънредните съдилища, които макар и да имат по формални признаци много общо със съдилищата със специализирана юрисдикция, но принципно се различават от тях и от съдилищата от общата юрисдикция. Дейността на извънредните съдилища се съпровожда с погазване на законността, отказ от основополагащите принципи на правосъдието – независимост на съда, намеса на изпълнителната власт в неговата дейност, гласност, състезателност и др. Съгласно чл. 119, ал. 3 от Конституцията на Република България извънредни съдилища не се допускат.

В съответствие с Конституцията на Република България и действащото законодателство военните съдилища осъществяват съдебната власт независимо. Военните съдилища са самостоятелни и независими от органите на изпълнителната власт, включително и от органите на военното управление, способни са да бъдат гаранتي на законността в такива важни държавни структури като българските въоръжени сили и другите военизирани ведомства като Националната разузнавателна служба и Националната служба за охрана.

Върху организацията и дейността на военните съдилища напълно се разпространяват всички принципи на правосъдието – осъществяване на правосъдие само от съдилища, назначаемост на съдиите, прокурорите и следователите, равенство на всички пред закона и съда, гласност, състезателност и равноправие на страните, презумпция за невинност, обезпечаване на подсъдимия правото на защита, независимост на съдиите и подчинението им единствено на закона. Изискванията на Закона за съдебната власт към военните съдии, военните прокурори и военните следователи са същите както и при тези от останалите цивилни съдии, прокурори и следователи. Военните съдии, военните прокурори и военните следователи, както и останалите съдии, прокурори и следователи се назначават, повишават, понижават, преместват и освобождават от Висшия съдебен съвет. В Закона за съдебната власт изрично е подчертано, че военните прокурори и следователи при осъществяване на дейността си са независими от военните органи.

Българските военни съдилища като самостоятелни и независими от органите на изпълнителната власт, включително и от органите на военни управление напълно съответстват на всички международноправни норми и изисквания на Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи.

В своята дейност при разглеждането на делата военните съдилища се ръководят, както и останалите съдилища от общата юрисдикция от същото материалноправно и процесуално правно законодателство – Наказателния кодекс и Наказателно-процесуалния кодекс, а техните актове в крайна сметка, наравно с останалите съдилища могат да се обжалват на общо основание пред Върховния касационен съд. Особеността на военните съдилища се състои в това, че те осъществяват правосъдие в специфичните условия на въоръжените сили и военизираните ведомства.

Военните съдилища са създадени на териториален принцип по местата на дислокацията на военните формирования на въоръжените сили и военизираните ведомства.

Такива принципи на организацията на българските военни съдилища се различават от някои съществуващи в света военни съдилища, където военните съдилища образуват отделна система, влизат в състава на въоръжените сили, разглеждат дела въз основата на специално законодателство, изключено от общото законодателство и по много въпроси при осъществяване на правосъдие са подчинени на военното ведомство.

Изхождайки от това, че военните съдии, прокурори и следователи работят в условия, в които действат въоръжените сили, за да се обезпечи тяхната мобилност и близост до войските, готовност да се действа по всяко време (мирно или военно време), при екстремални ситуации е предвидено, че военните съдии, военните прокурори, военните следователи и част от техните сътрудници се намират на военна служба, поради което на военните магистрати се присвоява офицерско звание, което е основната принципна разлика на военните съдилища и военни прокуратури от останалите съдилища и прокуратури.

Към настоящия момент на българските военни съдилища съгласно чл. 396 от НПК са подсъдни делата за престъпления, извършени от военнослужещи по Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България; генерали, офицери и лица от сержантския и редовия състав от други министерства и ведомства; резервистите при участие в учебно-мобилизационни мероприятия или при изпълнение на активна служба в постоянния резерв; гражданските лица на служба в МО, в Българската армия и в структурите на подчинение на министъра на отбраната, в Националната служба за охрана, в Националната разузнавателна служба, при или по повод изпълнение на службата им. Граждански лица за извършено престъпление в съучастие с посочените лица са подсъдни на военните съдилища Съгласно чл. 37, ал. 3 от НПК на военните съдилища – конкретно на Софийския военен съд са подсъдни и делата за престъпления, извършени от въоръжените сили и от служещи в МВР, които участват в международни военни или полицейски мисии в чужбина. -До изменението на НПК (ЗИДНПК, обн. ДВ, бр. 109 от 23.12.2008г.) на военните съдилища бяха подсъдни държавните служители и лицата работещи на трудово правоотношение в Държавна агенция „Национална сигурност” и служещите в МВР за извършени престъпления при или повод службата им.

В компетентността на военните съдилища, конкретно на техните председатели или упълномощени от тях заместник председатели е издаването на писмено разрешение за използване на специални разузнавателни средства по отношение на военнослужещи при условията и реда на Закона за специалните разузнавателни средства. В хода на досъдебното производство мярка за неотклонение „задържане под стража”, както и искане за нейното променяне от обвиняемия или от неговия защитник, по водено наказателно производство по отношение на лице подсъдно на военен съд се взема, респективно изменя от съответния първоинстанционен военен съд. Също така при дела подсъдни на военните съдилища, където е необходим съдебен контрол – като даване на предварително разрешение и последващо одобрение при извършено претърсване, обиск, изземване, разпит пред съдия, това се извършва от военни съдии от съответния първоинстанционен военен съд или от първоинстанционен военен съд, в района на който се извършва действието.

В съвременното българското законодателство за разлика от предишни исторически периоди не е предвидено каквото и да е изменение на юрисдикцията и подсъдността на делата на военните съдилища в условията на война, военно положение или извънредно положение. В Наказателно-процесуалния кодекс, който е процесуалният закон, определящ реда, по който се извършва наказателното производство (досъдебно и съдебно) не се съдържат правила за промяна на подсъдността на военните съдилища във военно време или при обявено военно положение, или извънредно положение. Нито действащата Конституция на Република България, нито който и да е друг закон предвиждат при такива административно-правно режими закриването на действащи съдилища и предаването на делата им във военните съдилища.

Задачите на военното правосъдие в значителна степен са сходни със задачите на другите съдилища от общата юрисдикция. Те са общо определени в

чл. 117 от Конституцията, че съдебната власт защитава правата и законните интереси на гражданите, юридическите лица и държавата. В областта на наказателното правораздаване те са детайлизирани в Наказателно-процесуалния кодекс – чл. 1 – да се осигури защитата от престъпни посегателства срещу Република България, срещу живота, свободата, честта, правата и законните интереси на гражданите, както и срещу правата и законните интереси на юридическите лица, и съдейства за предотвратяване на престъпленията и укрепване на законността. С оглед спецификата на въоръжените сили основната задача на военните съдилища е да осъществяват правосъдие при извършени престъпления от военнослужещи или приравнени на тях лица, засягащи нормалното протичане на обществените отношения свързани с въоръжените сили.

Основната дейност и роля на военните съдилища в съответствие с действащото законодателство е свързана с разглеждането на наказателни дела свързани с извършени престъпления от военнослужещи, генерали, офицери и лица от сержантския и редовия състав от други министерства и ведомства; резервистите при участие в учебно-мобилизационни мероприятия или при изпълнение на активна служба в постоянния резерв; гражданските лица на служба в МО, в Българската армия и в структурите на подчинение на министъра на отбраната, в Националната служба за охрана, в Националната разузнавателна служба, при или по повод изпълнение на службата им. В Република България за разлика от военни съдилища на други държави като например Руската федерация военните съдилища не разглеждат граждански и административни дела свързани с въоръжените сили. Подведомствеността и подсъдността по такива дела в България се определя от Гражданския процесуален кодекс – на районните и окръжните съдилища като първа инстанция и от Административнопроцесуалния кодекс – съответно на административните съдилища.

С измененията на НПК от края на 2008 г. от подсъдността на военните съдилища се иззеха делата за престъпления извършени от служителите и сътрудниците на МВР и ДАНС и се ограничи подсъдността им. Единственият мотив към проекта за изменение и допълнение на НПК през м. декември 2008 г. е това, че произтича от девоенизацията на МВР, извършена през 2006 г. В същото време на военните съдилища се гледаше като на военни структури, намиращи се извън съдилищата на общата юрисдикция, както на извънредни съдилища. В действителност това не съответства на реалността. Със сега действащият Закон за министерството на вътрешните работи се извърши юридическа девоенизация, на служещите във МВР – генерали, офицери и сержанти, като бяха отменени персоналните им звания, но фактически служебната дисциплина, която не се различава особено от военната дисциплина, подчинеността, отношенията началник-подчинен, начинът на носене на различните видове служба в МВР, единоначалието, както и силовите правомощия на полицейските служители се запазиха същите. Касае е се за въоръжени формирования, окомплектовани с личен състав, оръжия, бойна и друга техника, материална част и средства за управление, които за да

функционират и осъществяват успешно своите задачи следва да се подчиняват на строги правила. Именно поради големите правомощия на полицейските служители, които са дадени единствено и в интерес на службата им, за да не се извършват престъпления и злоупотреби с тях следва да им се търси и по-сериозна отговорност, отколкото към обикновените граждани.

Нещо повече, силовите правомощия на полицейските служители се увеличаха със сега действащия ЗМВР.

Всичко това беше отчетено от законодателя и с промените на Наказателния кодекс – ЗИДНК (обн. ДВ, бр. 75/2006г.) в Глава 13 „Военни престъпления”, беше инкриминирано, че за престъпленията по нея глава носят отговорност държавните служители в МВР. На практика обаче в момента се е стигнало до юридически парадокс или правен абсурд за извършени военни престъпления по Глава 13 от НПК полицейските служители да се съдят от гражданските съдилища по тези текстове. След влизането на сила на тези изменения на НПК и преминаването на делата срещу служители на МВР в гражданските прокуратури и съдилища породиха много практически проблеми. На първо място това бе свързано с неподготвеността на гражданските магистрати и слабото познаване на материята, регламентираща службата в МВР. Сериозни трудности породиха и това, че гражданските прокурори и следователи работят в тясно взаимодействие с полицейските служители на МВР и това освен многото отводи на разследващите органи и съдебни състави породиха и основателни съмнения за обективно и безпристрастно решаване на делата. Към настоящия момент дейността на гражданските прокуратури и съдилища по подвеждане под наказателна отговорност и осъждане на служители на МВР извършили престъпление е слабо ефективна и броят на подведените под наказателна отговорност и осъдени служители на МВР е нищожен.

Преминаването на подсъдността по делата за извършени престъпления от служителите на МВР от военните съдилища към обикновените съдилища, независимо дали напълно или частично винаги се е оказвало неуспешно, като резултатът е бил един – увеличаване на престъпността в МВР, сериозно накърняване и нарушаване правата на гражданите и силно намаляване, а понякога и почти изключване реализирането на наказателна отговорност на служителите на МВР при извършени престъпления от тях.

Силните правомощия на органите на МВР и ДАНС, предполагат силен контрол от страна на специализирани разследващи органи и съдилища за извършени престъпления от техните служители. Попадането на тези органи под юрисдикцията на военните съдилища по никакъв начин не противоречи на европейската практика и стандарти и не влиза в колизия с установената практика на Европейския съд по правата на човека. Военните съдилища влизат в системата на съдилищата от общата юрисдикция, прилагат същото законодателство както и останалите съдилища. Военните съдии, прокурори и следователи, както и останалите магистрати се назначават по едни и същи критерии от един и същ орган и не са подчинени или зависими по никакъв начин на изпълнителната власт и военно командване. Българските военни съдилища напълно отговарят на изискванията на чл. 6 от Европейската конвенция за

защита на правата на човека и основните свободи и няма никаква пречка да разглеждат делата за престъпления извършени от служителите на МВР, ДАНС, Главна дирекция „Изпълнение на наказанията”, ГД „Охрана” към Министерството на правосъдието. Така сериозно би се подобрило и увеличило качеството на българското правосъдие като цяло. Ресурсите на военните съдилища и прокуратури позволяват да бъде осъществявано бързо и ефективно разследване, а след това бърз, справедлив и безпристрастен съдебен процес. За разлика от обикновените съдилища, които са подложени на сериозна критика, както вътре в страната, така и от европейската общественост и институции, то към военните съдилища и прокуратури няма отправяни упреци от Европейските институции за неефективно, бавно и несправедливо правосъдие.

Друг актуален проблем за съвременното правосъдие, включително и военното правосъдие е почти пълната липса на превантивна дейност по предотвратяване на престъпленията и профилактиката на престъпността от страна на съдебните органи – съд, прокуратура, следствие. В НПК (отм) съществуваше института на сигналната функция на прокурора и следователя съгласно, която те бяха длъжни да вземат необходимите мерки за предотвратяване на престъпление, за което има основание да се предполага, че ще бъде извършено, включително и временно изземване на средствата, с които би могло да се извърши престъплението (чл. 184, чл. 185 от НПК – отм). Със сега действащия НПК (от 01.05.2006г.) сигналната функция е отменена и така се стига до положението да се чака да се извърши дадено престъпление вместо своевременно да се предотврати. Законът за устройството на съдилищата – 1979 г. (отм) също предвиждаше сигнална функция на съда – чл. 14, по силата на която за разкрити при разглеждане на делата закононарушения или други нередности в организацията или дейността на държавни органи, стопански или други организации, които способствуват за извършването на правонарушения, съдът е длъжен да уведомява ръководствата им или по-горестоящите органи. В момента почти не се изнасят лекции и доклади, освен с редки изключения от страна на военните магистрати пред военнослужещи и военните поделения. Практиката сочи, че значителна част от извършените престъпления от военнослужещи се дължи на непознаване на разпоредбите на правото и в частност на Наказателния кодекс. С цел профилактика и укрепване на военната дисциплина военните съдилища могат да гледат дела и на територията на военни поделения в присъствието на личния състав. Така възпитателния ефект на наложеното наказание би имал най-голямо въздействие върху военнослужещите.

Правосъдието е призвано да внесе уреденост в обществените отношения, да наказва злото и активно да поддържа сигурността на държавата, нейните въоръжени сили, обществото и гражданите, обаче далеч не винаги в най-добър или в добър вид е изпълнявало това свое предназначение. То е подложено на същите болести, както и обществото в цялост и се е развивало по общите с него закони. Историята на правосъдието и военното правосъдие на България не прави изключение от това.

Юридическият компонент на страната както и както и съдебната система трябва хармонично да се вписват в структурата на държавата, а не да бъдат

механично налагани, защото така е в другите държави. За това е необходимо ясно, без каквито и да е конюнктурни и егоистични съображения да се разработят и установят основните принципи за развитие на съдебната система в България. Това е сложна задача за решаването на която е необходимо да се отчитат националните ценности и интереси, геополитическите приоритети, членството на България в Европейския съюз и НАТО и интеграционните процеси, свързани с тях.

По силата на Конституцията на Република България, Закона за съдебната власт, НПК и останалото законодателство е създадена солидна правна база за дейността на българските военни съдилища. Осъществяването на съдебната власт от военните съдилища е необходима реалност, обусловена от конституционното разделение на властите. На законово ниво е гарантирана самостоятелността и независимостта на военните съдилища от органите на изпълнителната власт, способни да бъдат гарант на законността в един от най-важните държавни механизми в България каквито са нейните въоръжени сили.

Конституцията на Република България въз основа на принципа на разделение на властите е закрепила самостоятелността на функциониране на съдебната власт в глава 6 и е определила основните принципи на функциониране на съдилищата и прокуратурата, които в пълен обем се разпростират и върху военните съдилища и прокуратури. Като правосъдни органи военните съдилища изпълняват единните за всички съдилища от органите общата юрисдикция задачи. Обаче осъществяване на правосъдието в армията изисква добро познаване на живота и дейността на войските, военното законодателство, уставите, ръководните документи в сферата на отбраната и въоръжените сили, конкретните условия на живота и дейността на войските. Военните съдии, прокурори и следователи следва да бъдат готови да действат при всякаква обстановка и извънредни условия, имайки за това съответните знания и военна подготовка. Това са обективни условия които изискват и позволяват ефективно да се осъществява правосъдието в такива специфични условия, при които дейността на останалите общи съдилища е невъзможна.

В такъв вид българските военни съдилища, наред с другите съдилища се явяват специализирани съдилища на общата юрисдикция, на които е определена по силата на закона специална подсъдност. Специалната подсъдност се изразява в предоставянето на военните съдилища като на държавни органи правомощията по разглеждане на отнесени към тяхната компетентност дела по повод извършени престъпления от изчерпателно посочен кръг лица при спазването на общите процесуални форми, гарантиращи законността, обосноваването и справедливостта на постановените съдебни актове.

Необходимостта от съществуването на военните съдилища се потвърждава от световната практика, а също и от историческия опит на дейността на българските военни съдилища. Военните съдилища, респективно военните прокуратури заемат важно място и играят важна роля в съвременната система на съдебната власт в България, обезпечавайки надлежното ѝ функциониране в българските въоръжени сили. Само военните съдилища могат качествено да изпълнят тази задача осъществявайки правосъдие на необходимото високо ниво.